

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Vår ref.: 21/01243-2

Deres ref.:

Dato:10.09.2021

Innspill fra VID til neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning

VID vitenskapelige høgskole takker for muligheten for å komme med innspill til neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning med frist for skriftlige innspill 10. september 2021.

VID er en vitenskapelig høgskole i stor vekst som i løpet av siste halvdel av dette tiåret planlegger å bli Norges første uavhengige universitet innenfor den verdibaserte delen av universitets- og høgskolesektoren. Utdanningsporteføljen og forskningssatsingene ved VID bidrar med kunnskap og kompetanse for profesjonell praksis i sentrale yrkesfelt innenfor helse- og sosialsektorene, utdanningssektoren og kirken. Vi samhandler tett med kunnskapsaktører i ulike sektorer og deler av samfunnet, også internasjonalt. VID leverer samfunnsviktige profesjonsutøvere i mange deler av landet.

I den neste langtidsplanen for forskning og høyere utdanning mener VID at følgende momenter bør adresseres og forsterkes:

1. Tettere kobling mellom utdanning og forskning

Utdanning setter et grunnleggende rammeverk for resultatene forskningen skal bidra til, og det er derfor avgjørende at disse feltene ses i tett sammenheng. VID tilbyr profesjonsnære studier som henter erfaringsbasert kunnskap fra praksisfeltet, og har et sterkt fokus på praksisrelevant forskning og forskning på utdanningene. Det er derfor avgjørende at studentene får tilgang til gode og relevante praksisplasser, samt undervisningspersonell som har oppdatert kompetanse fra feltet. Støtte til kombinerte stillinger og offentlig sektor ph.d.-stillinger er i denne sammenheng viktige virkemidler. På europeisk nivå ser man nå en kobling mellom Erasmus+ som i hovedsak støtter utdanningssamarbeid og rammeprogrammet for forskning og innovasjon, Horisont Europa. All den tid neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning skal legge seg tett opptil Horisont Europa er det viktig å vurdere bedre samspill mellom regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler, også på utdanningssiden.

2. Virkemidlene må reflektere tverrfaglig samarbeid

Samfunnsutfordringer er sammensatte og kan best adresseres trans- og tverrfaglig. VID jobber tverrfaglig med en rekke offentlige og ideelle aktører, inkludert helseforetak og en rekke norske kommuner. Tema som sosial bærekraft, samholdighet, tillit, inkludering og medvirkning, migrasjon, kjønn, livskvalitet og menneskeverd må i større grad finne gjenklang i hvordan samfunnet vårt skal omstille seg og møte akutte utfordringer, spesielt innenfor

velferdstjenester. VID har derfor gjort sosial bærekraft til et hovedfokus i vår strategiske implementering av bærekraftsmålene og Agenda 2030. Virkemidlene som identifiseres i langtidsplanen må reflektere dette, og gjøre det mulig for sammensatte person- og forskningsgrupper å vinne frem i konkurransen. Spesielt felt som tradisjonelt har hatt lite forskningsoppmerksomhet, slik som medvirkning av utsatte, marginaliserte og oversette grupper innenfor helse- og sosialtjenester er viktig å løfte opp. Her spiller *citizens science* er viktig rolle, og utfordrer det prosjektorienterte virkemiddelsystemet. Innovativ finansiering som for eksempel idélab-konseptet kan derfor være interessant å vurdere i større grad.

3. Et krafttak innenfor forskerrekruttering til helse- og sosialutdanningene

Utdanninger som kvalifiserer til tjenesteyting i helse- og sosial har ofte en kort, til dels svært kort, forskningstradisjon. Dersom ny langtidsplan på samme måte som inneværende LTP skal prioritere offentlig tjenesteyting og innovasjon, trengs det et kraftløft innenfor rekruttering av forskere til fagområder som sykepleie, vernepleie og sosialt arbeid. Per i dag, er det en underdekning på første- og toppkompetente medarbeidere, som øker konkurransen mellom de ulike utdannings- og forskningsaktørene, og tilsvarende svekker evnen til forskning og innovasjon.

4. Utviske skjevheter i støtte til infrastruktur til private høyskoler

Gjennom nyskaping og mangfold tilbyr private høyskoler en merverdi i det norske utdanningssystemet. Dette ønsker vi at myndighetene legger til rette for gjennom likebehandling av private og statlige aktører i sektoren. VID er en aktiv medspiller i arbeidet om å tilføre kvalitet og utvikling i norsk utdanning og forskning. Spesielt innenfor utdanningen av fremtidens helse- og omsorgsarbeidere, som er prioritert av myndighetene, er VID en viktig partner. Derfor er det avgjørende at private og offentlige aktører i sektoren har de samme forutsetningene for utvikling. Vi er spesielt opptatt av at investeringer i bygg og infrastruktur hos private aktører dekkes på lik linje med de offentlige. VID utvikler for tiden campuser i tre viktige regioner i Norge; Bergen (høsten 2021), Stavanger (høsten 2022) og Oslo (høsten 2025). Campusene vil være viktige arenaer for gode lærings- og fagmiljø for studenter og ansatte, og utvikles i tett samarbeid med helseforetak og i alle disse tilfellene vil det skje en samlokalisering med sykehus, omsorgsboliger og andre offentlige tilbud, som gir viktig utvikling av integrerte innovasjonsarenaer. Dette gir gode synergier både opp mot studiene og forskningen vi driver. Moderne campuser med kort vei via et moderne, felles ferdighetssenter, til sykehus og praksissted, forutsetter finansiell robusthet på linje med statlige UH-institusjoner.

5. Missions

VID har i utgangspunktet forståelse for behovet for større og koordinerte forskningssatsninger som kan styrke Norges evne til å bidra til å løse nasjonale og globale samfunnsutfordringer, og til å posisjonere Norges bidrag til dette. En slik konsentrering av innsats må samtidig balanseres med evnen til å løse andre samfunnsutfordringer, i tillegg til den viktige verdien som grunnforskning vil kunne ha for å gi indirekte bidrag til de samme identifiserte utfordringene, eller for å forberede løsninger og svar på spørsmål og utfordringer som enten ikke har tilsvarende fokus eller ennå ikke er identifisert som betydelige samfunnsutfordringer.

Med vennlig hilsen

Bård Mæland
rektor

Cecilie Claviez
rektors rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevne signaturer.

Kopi til: VID vitenskapelige høyskole v/Bård Mæland, Avdeling for forskning v/Gunhild Odden

